

Aanvulling bij het algemeen pedagogisch beleid

Inleiding

Het algemeen pedagogisch beleid van Norlandia kinderopvang B.V. (hierna te noemen Norlandia) bevat een overzicht waar Norlandia voor staat als het om kinderen, medewerkers en organisatie gaat. Het woord CARE, dat staat voor Competent, Ambitieux, Respect en Energie, is vertaald naar deze 3 lagen. De pedagogische cirkel geeft de kindvisie en de visie op de ontwikkeling van het kind weer.

De concrete vertaling naar de praktijk is beschreven als werkinstructie voor de pedagogisch medewerkers in de pedagogisch werkplannen. De werkplannen vormen samen met deze aanvulling, de pedagogische cirkel en de infoboekjes het pedagogisch beleid van Norlandia. Belangstellenden kunnen op de locatie het werkplan inzien/opvragen.

Deze aanvulling bij het algemeen pedagogisch beleid geeft inzicht in hoe een aantal pedagogische zaken omtrent de opvang van het kind zijn geregeld. Het betreft

- Het wennen op de opvang
- Extra opvang en ruilen van dagen
- Basis- en stamgroep en de aanwezigheid van pedagogisch medewerkers
- Het vier-ogenprincipe op het KDV
- Het welbevinden van het kind
- Het samenvoegen van groepen
- Activiteiten in BSO groepen groter dan 30 kinderen

Deze informatie geldt als aanvulling op het algemeen pedagogisch beleid.

Een goed begin is het halve werk

Wennen op de opvang

Kinderen laten wennen op de opvang

Wennen is belangrijk voor kinderen. Dit helpt om ze een gevoel van vertrouwen en veiligheid te geven. In de wenperiode krijgt het kind de mogelijkheid om in zijn/haar eigen tempo vertrouwd te raken met de pedagogisch medewerkers, de kinderen en de nieuwe omgeving; de geuren en geluiden. Over het algemeen geldt dat hoe jonger het kind is, hoe belangrijker wennen ook voor de ouders is. In de wenperiode krijgen ook de ouders op hun beurt de gelegenheid om vertrouwd te raken met de nieuwe situatie en de samenwerking met de pedagogisch medewerkers. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind went, ongeacht de leeftijd.

Wenperiode dagopvang

De wenperiode van nieuwe kinderen bij de dagopvang duurt gemiddeld twee tot drie dagen. De eerste wendag komt een kind een paar uur en dit wordt opgebouwd naar een hele dag. Tijdens het intakegesprek maken de mentor en de ouders samen wenafspraken. Hierbij staan de behoeften van het kind centraal. Er wordt rekening gehouden met de leeftijd en het karakter van het kind. Het ene kind went sneller dan het andere kind. Bij Norlandia kinderopvang sluiten wij zoveel mogelijk aan bij het individuele tempo van het kind. Het ritme van thuis is, zeker in het eerste levensjaar, van belang. In de wenperiode kunnen de wenafspraken aangepast worden als dit gewenst is. Van ouders vragen wij er voor te zorgen dat zij tijdens de wenperiode oproepbaar zijn.

Wanneer het kind doorstroomt naar een andere groep binnen de dagopvang, is het wenproces net zo belangrijk. De mentor stemt het wennen af met de ouders en de nieuwe groep.

Wennen van nieuwe kinderen bij de BSO

De mentor maakt wenafspraken met de ouders. Het kan bijvoorbeeld prettig zijn voor het kind als de ouder de eerste keer meeloopt of rijdt van de school naar de BSO of als het kind de eerste dag vroeg opgehaald wordt door de ouders. Dit wordt in overleg besloten. Als het kind binnen de vestiging van de dagopvang naar BSO overstapt, gaat het kind, met de vierde verjaardag in het zicht, twee of drie keer wennen bij de BSO.

Als een kind aansluitend aan de zomervakantie naar school gaat, adviseren we de ouders de BSO, indien mogelijk, twee of drie weken eerder te starten, zodat het kind alle nieuwe indrukken gespreid kan verwerken.

Wanneer het kind doorstroomt naar een andere groep binnen de BSO, is het wenproces net zo belangrijk. De mentor stemt het wennen af met het kind, de ouders en de nieuwe groep.

Communicatie met ouders

Een goede communicatie met de ouders staat voor ons centraal. Aan ouders wordt verteld dat ze gedurende de hele dag kunnen bellen om te vragen hoe het gaat. Een goede overdracht is essentieel. Als het kind opgehaald wordt dan vertelt de pedagogisch medewerker aan hen hoe de dag is verlopen, wat het kind gedaan heeft en eventuele bijzonderheden over het eten en slapen. De

pedagogisch medewerker vraagt bij de volgende keer hoe het kind er thuis op gereageerd heeft en of er nog aanpassingen gewenst zijn.

Sommige kinderen blijven moeite houden met afscheid nemen. Dit heeft niets meer te maken met het wel of niet wennen, maar met de hechte band tussen ouder en kind. Een vast ritueel van afscheid nemen is hierbij zeker ondersteunend.

Afnemen van een extra dag dagopvang of BSO en

---

het ruilbeleid

Ruilen, incidentele en structurele extra afname

Het kan zijn dat ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen die buiten de vaste contracturen valt of een dag willen ruilen. De voorwaarden, waaronder dit mogelijk is, staan beschreven in de informatiefolder bij ruilen en extra afname. Ouders nemen kennis van deze voorwaarden via de informatie in de intake-map.

Hieronder staat beschreven welke afspraken er zijn over de extra opvang wat betreft de groep.

Extra opvang of ruilen van dag

Een incidentele opvang dag vindt in principe in de eigen groep plaats. Norlandia is van mening dat geborgenheid en emotionele veiligheid voor het kind en voor de groep als geheel voorop staan.

De mogelijkheid om een extra opvang dag of ruil dag buiten de eigen groep af te nemen wordt in overleg met de ouders van het betreffende kind besproken en schriftelijk vastgelegd en ondertekend door de ouders.

Structureel afnemen extra dag(deel)

Uitgangspunt is dat bij het structureel afnemen van een extra dag de uitbreiding plaatsvindt in de eigen groep. Wanneer dit niet mogelijk is, kan in overleg met de ouders besloten worden het kind voor die dag tijdelijk in een andere groep te plaatsen. Zodra plaats is in de eigen groep wordt het kind naar deze groep overgeplaatst. Dit kan alleen als het kind niet meer dan één stamgroep heeft.

In de plaatsingsovereenkomst wordt dan vermeld dat het kind voor die dag in een andere groep wordt geplaatst en per wanneer het kind weer in zijn eigen groep wordt geplaatst kan worden.

Stam- en basisgroepen en aanwezigheid van

---

pedagogisch medewerkers

Beroepskracht Kind Ratio (BKR) en stamgroepen

In de Wet Kinderopvang staat beschreven hoeveel beroepskrachten er nodig zijn per aantal kinderen met daarbij een maximum aantal kinderen per groep. Dit wordt het zogenaamde beroepskracht kind ratio (BKR) genoemd.

BKR

Bij Norlandia hebben we afgesproken dat er aan het begin en aan het eind van de dag altijd minstens twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn op de locatie. Het kan voorkomen dat de BKR berekening aangeeft dat er maar één medewerker nodig is (bv. op kleine locaties). In dat geval mag die medewerker alleen op de locatie werken, mits er een achterwacht bereikbaar is die binnen 15 minuten ter plekke kan zijn bij een calamiteit. Deze regel is alleen van toepassing op een BSO locatie. Als hier sprake van is, wordt schriftelijk vastgelegd wie deze achterwacht is en hoe en waar deze te bereiken is.

Ook kan het voorkomen dat de BKR berekening aangeeft dat er maar twee medewerkers op een locatie nodig zijn. In dat geval wordt er voor gezorgd dat er altijd een volwassene ter ondersteuning aanwezig is tijdens afwezigheid van een collega (bv. door pauze).

Afwijken van de BKR

In de wet Kinderopvang staat beschreven dat er op het KDV maximaal drie uur per dag kan worden afgeweken van de BKR. In de BSO is dat maximaal een half uur tijdens schoolweken en ook 3 uur tijdens hele dag opvang. Tijdens deze uren kunnen er minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Hoe wij binnen Norlandia deze drie uur inzetten en wanneer wij niet afwijken wordt beschreven in het informatieboekje.

Samenvoegen van groepen op KDV of BSO

Een van de pedagogische uitgangspunten van Norlandia is het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen. Dit gebeurt onder andere doordat elk kind een eigen stamgroep (KDV) of basisgroep (BSO) heeft met vaste pedagogische medewerkers. Om verschillende redenen kan het nodig zijn om groepen samen te voegen. Denk bijvoorbeeld aan dagen met een lage bezetting of andere bedrijfsmatige overwegingen, zoals aan het begin en/of einde van de dag wanneer er minder kinderen aanwezig zijn.

We hanteren de volgende uitgangspunten bij het samenvoegen van groepen:

- We volgen altijd de beroepskracht- kind - ratio (BKR);
- Elk kind heeft een eigen stamgroep (de in het convenant genoemde uitzonderingen daargelaten) met vaste pedagogische medewerkers;
- Elk kind maakt gebruik van maximaal twee stamgroepsruimtes;
- Bij samenvoeging is van elke stamgroep een vaste pedagogisch medewerker aanwezig;
- Het betreft planmatig samenvoegen:
het op een bepaalde dag (bepaalde dagen) structureel samenvoegen van groepen waarvan duidelijk is dat beide groepen op de betreffende dag (dagen) zo weinig kinderen hebben dat samenvoegen mogelijk is. Bijvoorbeeld op woensdagen of in de schoolvakanties.

Vier-ogenprincipe

Op 1 juli 2013 is het vier-ogenprincipe in werking getreden bij de opvang van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. De regel over het vier-ogenprincipe is als volgt:

De houder van een kindercentrum/peuterspeelzaal organiseert de dagopvang op zodanige wijze, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien en/of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Dit principe houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan, zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te luisteren of kijken. Het is nadrukkelijk niet het geval dat er altijd 4 ogen op een groep moeten zijn.

Norlandia geeft op de volgende manieren invulling aan de regel:

- Aan het begin en einde van een dag staan pedagogisch medewerkers, als de groepen niet zijn samengevoegd, zonder collega op de groep. Aan het begin en einde van de dag lopen ouders in en uit, dus staat de medewerker nooit alleen. Ook zijn er locaties waar gekozen wordt voor een begin en/of einde in de centrale speelhal;
- De transparantie in de gebouwen is voldoende om invulling te geven aan het vierogen principe:
  - De ramen tussen groepen en gangen;
  - Deuren tussen de groepen;
  - Gedeelde verschoonruimtes op de sommige locaties;
  - Ramen tussen de verschoonruimtes en groep (daar waar aparte verschoonruimtes zijn);
  - Kijkgaten in of ramen naast slaapkamerdeuren;
  - Open deuren naar gang met traphekjes.
- Bij peuteropvang 't Kloostertje zijn er altijd twee pedagogisch medewerkers aanwezig gedurende de hele opvangtijd
- Gebruik van babyfoon in de slaapkamer.
Het gedurende (een gedeelte van) de week aanwezig zijn van de manager, assistent manager en/of stagiaires.
- Een professioneel werkklimaat waarbij de drempel elkaar op bepaalde gedragingen aan te spreken zo laag mogelijk is.

Het welbevinden van kinderen

Het signaleren van en handelen bij bijzonderheden in de ontwikkeling.

Norlandia vindt het belangrijk dat het welbevinden van kinderen gemonitord wordt. Per regio wordt er gewerkt met een systeem dat het welvinden en de ontwikkeling van kinderen volgt. Informatie hierover wordt gegeven bij plaatsing.

Zoals beschreven staat in het algemeen pedagogisch beleid zijn kinderen in ontwikkeling. Hoewel ieder kind uniek is, worden er globaal dezelfde stappen in de ontwikkeling gemaakt. De pedagogisch medewerkers signaleren soms bijzonderheden in de ontwikkeling. Dit kan tijdelijk en niet-zorgelijk zijn. Als het zorgelijk wordt, worden, zonder er direct conclusies aan te verbinden, de onderstaande stappen gevolgd.

Signaleren:

- Stap 1: De pedagogisch medewerker van een groep bespreekt haar vermoeden met haar collega's. Samen bepalen zij of het nodig is dit met de leidinggevende in een groepsbespreking te bespreken. Het naslagwerk over ontwikkeling van kinderen of een verdiepingsobservatie kan hierbij tot steun zijn.
- Stap 2: De pedagogisch medewerkers van een groep brengen de leidinggevende tijdens een groepsbespreking gezamenlijk op de hoogte van opvallend gedrag van een kind (indien nodig eerder) en geven aan waarom zij een extra observatie nodig vinden.

Handelen:

- Stap 3: Afhankelijk van de aard van het probleem (ernst/privacy gevoeligheid/ beladenheid) wordt het gedrag:
- of eerst (meerdere keren) tijdens de overdracht bij de ouders aangekaart en besproken;
  - of tijdens (een) gesprek(ken) met de ouders besproken.
- Komt hier al een bevredigende oplossing/manier van omgaan uit dan zijn volgende stappen niet meer nodig.
- Stap 4: De pedagogisch medewerker gaat een gesprek aan met de ouders waarin zij aangeeft dat zij een observatie door intern begeleider of andere deskundige nodig vindt.
- Stap 5: Als de ouders toestemming hebben gegeven voor een observatie, wordt een observatieaanvraag gedaan. Voorafgaand aan de observatie heeft de intern begeleider/deskundige een gesprek met de pedagogisch medewerkers van het kind om een zo concreet mogelijk beeld te krijgen van de hulpvraag.
- Stap 6: De intern begeleider/deskundige komt langs op de locatie, observeert het kind en de manier van omgaan van de pedagogisch medewerkers.
- Stap 7: De intern begeleider/deskundige maakt een verslag met een handelingsadvies en stuurt dit naar de leidinggevende.

- Stap 8a: Daarna bespreekt de leidinggevende en/of de deskundige het advies met de pedagogisch medewerkers wordt er een voorstel-tijdspad met evaluatiemomenten gemaakt.
- Stap 8b: De pedagogisch medewerker bespreekt (eventueel samen met de leidinggevende/ deskundige) de uitkomsten van de observatie en het voorstel -tijdspad met de ouders.
- Stap 9: De aanpak wordt uitgevoerd, geëvalueerd en eventueel aangepast. Bij geen/weinig verbetering wordt er gekeken naar andere mogelijkheden.

Meldcode preventie huiselijk geweld en kindermishandeling

Norlandia hanteert de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ontwikkeld door de brancheorganisatie kinderopvang. De meldcode helpt de medewerkers te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Jaarlijks zijn tienduizenden kinderen en volwassenen slachtoffer van mishandeling, verwaarlozing of misbruik. Onderzoek wijst uit dat professionals die met een meldcode werken 3 keer zo vaak ingrijpen als collega's waar zo'n code niet voorhanden is. Dat alleen al maakt het werken met een meldcode dubbel en dwars waard.

Centrum voor jeugd en gezin (CJG)

In iedere gemeente in Nederland is een Centrum voor Jeugd en Gezin. Het CJG heeft ouders kosteloos advies over het opgroeien en opvoeden van kinderen in alle leeftijden. Het CJG helpt ook met zoeken naar instanties of mensen die het kind verder kunnen helpen. Het CJG kan ondersteuning aan pedagogisch medewerkers van Norlandia wanneer daarom gevraagd wordt. Ook staat Norlandia open wanneer ouders het CJG vragen te observeren op de groep.

Peuteroverdracht naar basisschool

In iedere regio is er een samenwerking tussen de kinderopvang en de basisscholen. Met een speciaal formulier worden de basisscholen geïnformeerd over de ontwikkeling van kinderen in de periode dat zij gebruik maakten van de kinderopvang. Het formulier wordt tegen het vierde levensjaar ingevuld op basis van een observatie en de eerdere observaties. Het ingevulde formulier wordt met de ouders besproken en met hun goedkeuren naar de basisschool gestuurd. Hierdoor kunnen leerkrachten beter inspelen op de ontwikkelingslijn van het kind.

Activiteiten in groepen groter dan 30 kinderen (BSO)

Basisgroepen BSO zijn niet groter dan 20 kinderen. De basisgroep heeft zijn eigen pedagogisch medewerker(s)

Bij (spel) activiteiten kunnen kinderen hun basisgroep verlaten. Als het een activiteit van meer dan 30 kinderen betreft worden de kinderen ingedeeld in subgroepjes met bij voorkeur een eigen pedagogisch medewerker. Het gaat hier om grotere activiteiten zoals de buitenspeeldag, de sportdag of speciale vakantieactiviteiten.